DZIENNIK
PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW.

W Lwowie Dnia 27go Stycznia 1793.

Nro. 8.

Z POLSKI.

Pewne wiadomości.

Dnia 20 tego Mieśiąca Moſkiewſki Generał Szef de Igielſtrom z Grodna do Warſzawy przybył.

Marſzałkowie Powiatowi Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego od Nayiaśnieyſzey Generalney Konfederacyi Kaſztelanami trwaiącemi zawſze ogłoſzeni ſą.

Ogłoſzenie: iż Staroſtwa zawakowane po śmierci uprzywileiowanych Poſſeſſorow. Prawem arędownym rocznym, Sukceſſorom ich wypuſzczone będą.

Kommiſſya Rzpltey Skarbu W. X. Lit. — Za odebraniem zalecenia od Nayiaś. Konf. Gener. O. N. w ſłowiech: Konfederacya Generalna wolnych oboyga złączonych Narodów: Dopoki urządzenie ſta-

P le

łe i gruntowne, a więcey i z dobrem, i z pożytkiem Rzeczypltey zgadzaiące się, Starostw, niemniey wszelkiego nazwiska Królewszczyzn nienastąpi; Zalecamy tym czasem Kommissyom Skarbowym O. N. ażeby pomienione Dobra przez śmierć uprzywileiowanych Possessorów zawakowane, a pod Licytacyą podpadaiące, od Licytacyi na lat 50. wstrzymane były, ażeby zaś z takowych Dóbr dochod należny Rzpltey nieupadł, Kommissye Skarbowe respective swoich Prowincyów, natychmiast za otworzeniem się wakansu, zeszlą Lustratorów, którzy całkowitą wszelkiego rodzaiu intratę, niemniey powinność włościan, wiernie spisawszy, inwentarz ieden circa fundum zostawią, a drugi do Kommissyi odeszlą; Kommissya zaś Skarbowa wzmiankowane Dobra Sukcessorowi sufficiens pignus do odpowiedzi na przypadek nieopłaty i dezolacyi maiącemu, rocznym arędownym kontraktem wypuszczać będzie. Warunki w kontraktach maią być iasne, dokładne, iak naywięcey całość Dóbr Rzpltey, i pewność dochodu z onych zabespieczaiące. Dan w Grodnie na Sessyi Konf. Gen. O. N. dnia 21 Grudnia 1792 R. — Stan: Szczę: Potocki G. A. Kor: Marszałek Konf. Kor. Alex. Xże Sapieha Kancl. W. Marszałek Konf. W. X. Lit. — D. B. Tomaszewski Sekr. G. K. K. Jan Zarzycki Pieczęci W. i Konf. Gen. W. X. Lit. Sekretarz ~~Sekretarz~~ Obwieszcza IPP Sukcessorow zeszłych uprzywileiowanych Starostw, Dzierżaw zwanych Mileyki w Powiecie Brasławskim, Dubinow w tymże powiecie, Dyrgaycie w Xstwie Zmudzkim, w Powiecie Tędziagalskim, Angliniki w Woiewodz. Trockim, Grukowszczyzna w tymże Wdztwie, Mazucie w Powiecie Kowień. Kamienica w Wilnie quondam do Urzędu Skarbstwa należąca, oraz Grabowka i Kleszczowek zwanych, w Wdztwie Trockim leżących, iż te Dzierżawy nie iuż Prawem Emphiteutycznym pięndziesięcioletnim przez Licytacyą według ostatniego pod dniem 6tym 8bra Roku przeszłego ogłoszenia, lecz stosownie do wyż wzmian-

kowanego Nayiaś. Gen. Konf. Zalecenia, Sukcessorom zeszłych uprzywileiowanych Starostw kontraktem rocznym, gdy okażą sufficiens do odpowiedzi pignus, lub dostateczną złożą porękę wypuszczone będą, Termin do wydania takowych Kontraktów Kommissya od dnia 10 Januarii do dnia 15 Februarii roku teraz idącego przedłuża; po którym upłynionym terminie, niezgłaszaiących się JPP. Sukcessorów, za niechętnych do brania kontraktów rozumieiąc, potrzebne i zapobiegaiące dezolacye fundom, uczyni rozrządzenia. Ninieysze zaś ogłoszenie tak Przeświętnym Konfederacyom mieyscowym rozesłać, iako też przez Gazetę publiczności donieść, Kancellaryi swoiey zaleca. Działo się w Grodnie Roku 1793 Mca Ianuarii 7go dnia.

Antoni Dziekoński Podskarbi Nadw. W. X. Lit. Prezyduiący. mpr.

Jozef Stański Kom. Skarb. Rzpltey W. X. Lit. Regent. mpr.

Generalna Konfederacia pracuie z wielką gorliwością około proiektu takowego ułożenia Rządu, przez który niedołężnościom i nadużyciom, dotąd będącym zabieć, i na przyszłość ich uchronić się można. Wtym zamyśle na Sessyi dnia 13go Stycznia teraznieyszym Stanem Duchowieństwa, i reformą onegoż zatrudniała się, którąby w nim koniecznie potrzebną była. Z tego naradzania się wypadła decizia, przez którą Generalna Konfederacia Deputacią wyznaczyła, na którey dla Koronnych, Xiąże Primas Arcybiskup Gnieznieński, dla Wielkiego zaś Xięstwa Litewskiego Xiąże Massalski Biskup Wileński prezydować, i taż Deputacia z Biskupów, Prałatów i Przełożonych Zakonnych składać się ma. Na tey Deputacyi Małachowski Kanclerz Wielki Koronny, i Xiąże Sapieha Kanclerz Wielki Litewski każdy w swoiey Prowincyi iako Assessorowie świecey zasiadać będą. Nayprzednieysze obiestectwa, któremi się ta Depu-

 tacia

tacia zatrudniać będzie, ſą naſtępuiące.

1. Ile możności liczbę Biſkupów każdey Prowincyi do rowney liczby przyprowadzić, nad któremi w każdey Prowincyi tylko ieden Arcybiſkup iako Metropolita uſtanowiony być powinien. Także i w Kapitułach, Seminariach podobny porządek wprowadzony być ma.

2. Na Opactwa, i Klaſztory Męzkie, i Niewieście, taki obowiązek włożyć, któryby do dobra Kościoła, Rzpltey, i obywatelów dążył, np. publiczne uczenie, zarządzanie Szpitalami, i tym podobne.

3 Taż Deputacia plan do nowego Duchownego Prawa ułoży.

4. Ona ſtarać ſię będzie, ażeby dochody Plebaniów do lepſzey rowności przyprowadzone, wſzyſtkie zaś Plebanie, które mniey iak 1500 Zł. Pol. dochodów maią, od Subſidium Charitativum wyięte zoſtały, żeby Prawo ſtołowe znieſione, a ſpoſob pobierania dochodów z dzieſięcin, czynſzów &c., dokładnieyſzy i nieodmienny uſtanowiony był.

Liſty pewne donoſzą, iż woyſka Pruſkie do Woiewodztw Rzpltey z Państwem Pruſkim graniczących wtargnęły. Deklaracia zaś przy tey okazyi wydana w przyſzłym Dzienniku umieſzczona będzie.

Z AUSTRYI.

Pewne wiadomości.

J. C. K. MC. Franciſzkowi de Paula Krazer przeſzłemu Mieſzczaninowi i Handlarzowi ſzlachectwo iuż iego Pradziadowi Iuſtowi Krazerowi od J. C. K. MCi Ferdynanda II. Ceſarza w Roku 1630 nadane, nietylko dla niego, ale i dla całey iego Familii męzkiey i żeńſkiey płci potwierdzić, ale też przez wzgląd na iego Przodków i właſne iego zaſługi, a oſobliwie na iego oſobliwſzą w ſwych czynnościach handlo-

dlo-

dlowych przez 43 lat okazaną poczciwość, i niechciwość własnego zysku, słowo honorowe szlachetny nayłaskawiey nadać mu raczył.

Znowu Gabinetowym pismem pod dniem 16go tego Miesiąca J. C. K, MC. Ministrowi Direktorialnemu Hrabiemu de Kollowrat z okazaniem naywyższego i nayłaskawszego dziękczynienia summę 4405 Ryń. 26 kr. przesłał, którą *Bursą* Kommissarzów i Sensalów 1000 Ryń. Wydaiący Gazety Wiedeńskie 50 Ryń. Karol Patuzzi właściciel domu pod Nrem 1094 z swemi mieszkańcami 427. Ryń. Właścicielka domu pod Nrem 628 z swemi mieszkańcami 209 Ryń. Mieszkaiący pod Nrem 845 razem 272 Ryń. 56 kr. Starsi Cechowi wszystkich Passamanników 500 Ryń. Dominik Weidmann, i Schuzverwandter Rymarz 100 Ryń. Cecha tuteyszych Mieszczan Tkaczow 1026 Ryń. Ferdynand Hueber 50 Ryń. Stuwer prywatnie Taierwerk daiący 108 Ryń. Miechownicy 112 Ryń. 30 kr. Schaffmann Szrot robiący 100 Ryń. Aptekarze Marcin Lesner, Jozef Well i Franciszek Eisenkohl 450 Ryń. z uczucia patriotycznego serca na wsparcie dobra powszechnego złożyli. Przez drugie pismo Gabinetowe pod wczorayszą datą J. C. K. MC. Naywyższemu Direktorialnemu Ministrowi nową dobrowolną składkę 19202 Ryń. 26 kr. w naywyższe ręce swoie oddaną odesłał.

Na którą to Summę zwierzyną Handluiący 252 Ryń. Mosiężnicy 450 Ryń. Architekci, i Kamieniarze 4050 Ryń. Kapelusznicy 720 Ryń. Ignacy Wirth Nadworny Meister koło sreber robiący 450 Ryń. Dziewięciu Przedmieszczan Kawę daiących 225 Ryń. Anna Maria Klementina i iey wychowanica 90 Ryń. Dziesięciu Mieszczan złoto i srebro malarskie robiących, iako też Maistrowie przędzący 202 Ryń. 30 kr. tuteysi Żydzi, którzy do Towarzystwa Hurtowników nienależą 3001 Ryń. 30 kr. Maistrowie Garki robiący 100 Ryń.

Ryń. Konwiſarze 200 Ryń. Lepkarze 900 Ryń.

Gromada Miaſteczka Himberg 500 Ryń. Pleban Eggenburgſki 100 Ryń. młodzież Akademii Thereſiańſko Sabaudziey 549 Ryń. 28 kr. Baron de Stillfried 549 Ryń. 28 kr., Hrabia de Hrartigg Poſeł J. C K. MC. przy Dworze Elektora Saſkiego 4500 Ryń. ieden niewymieniony 2250 Ryń. złożyli.

Tego ſamego czaſu Hrabia Woyciech de Czernin przyſtawienie bezpłatne 2042 Pułkorcow żyta, i 1524 Pułkorcow owſa z ſwey ſtrony zaproponował.

Te wſzyſtkie ofiary Nayiaśnieyſzy Pan łaſkawie przyiął, i Obywatelóm, z patriotycznego ducha one ſkładaiącym za nie naywyżſze ſwoie uczucia wdzięczności oświadczył.

Z FRANCYI.

Pewne wiadomości.

Do Liſtu Miniſtra w przeſzłym Dzienniku wyrażonego dwa naſtępuiące piſma przyłączone były.

I. Oświadczenie Neutralności Dworu Hyſzpańſkiego.

Ponieważ Rząd Francuzki, Hiſzpańſkiemu żądanie ſwoie otworzył, ażeby Neutralność między obiema Narodami na piſmie zapewniona zoſtała, przeto J. C. K. MC. Katolicka ſwemu Pierwſzemu Stanu Sekretarzowi pełnomocną władzę do oświadczenia tego dała, iż Hiſzpania z ſwey ſtrony naydoſkonalſzą neutralność podczas woyny, w którey Francia z innemi Potenciami zoſtaie, zachowywać będzie. Ta Nota w Paryżu za inną od Miniſtra Zagranicznych intereſſów, w którey z ſtrony Francyi równie takowe zabeſpieczenia wyrażone być powinny, zamieniona być ma. W Madrycie dnia 17go Grudnia 1792 El. Xiąże d' Alcudia.

II. Projekt Hiſzpanii względem złożenia broni, i iak to ſtać ſię ma.

Król

Król Katolicki stosownie do neutralności między nim a Francuzkim Rządem ułożoney, i w pewnym przeświadczeniu o przyiaźni, i wierności Francuzkiego Narodu rozkazuie, ażeby woyska od granic odciągnęły, a tylko żołnierze na usługę owych mieysc potrzebni zostawieni byli. Ten projekt zaraz uskutecznionym zostanie, zkoroby Francia nnieyszemu podobne oświadczenie od siebie wydała, i z strony swoiey rownież sobie tak postąpiła.

Na naznaczony termin Kommissarze do dopełnienia tego będą nominowani, to zaś wszystko z wspólnym porozumieniem się i zgodnym umysłem stać się ma.

Ta Nota od Pierwszego Stanu Sekretarza podpisana, za inną podobney treści od Ministra Zagranicznych interessów podpisaną w Paryżu przemieniona być powinna. W Madrycie dnia 17 Grudnia 1793 El Xiąże d'Alcudia. Tegoż samego czasu Hiszpański Agent długą Notę Processu Krolewskiego tyczącą się tey następuiącey istotney treści oddał: Postępowanie sobie Francuzkiego Narodu względem Ludwika i iego Familii okaże, iak wiele na iego obietnicach gruntować się można. Ten Proces wielkiey wagi Królowi Hiszpańskiemu oboiętnym być nie może, winowanym być więc niepowinien, iakoby się w wewnętrzne interessa Francyi mięszać chciał, gdy głos swóy za swoim krewnym, za swoim przyiacielem, i za nieszczęśliwym Monarchą słyszeć daie. Tu następuią powszechne uwagi względem okropnego położenia Ludwika, to iest: iż on od takowych ludzi sądzonym iest, z których większa część nieprzyiaciełami iego są, i od których żadney niestronności spodziewać się niemoże, iż mu takowe przestępstwa przypisuią, które gdyby mu nawet dowiedzione były, przecież nienaruszoności Królewskiey znieść by niepotrafiły. Niepodobieństwo iest, żeby swiat bez w zdrygnienia się na te gwałtowności patrzał, które Monar-

narſze czynione ſą, który tak długą, i tak boleſną niewolą, a nawet źle traktowania tych od ludzi cierpieć muſi, którzy ſię przez to więkſzemi być rozumieią, iż wielkość, więcey iuż niebędącą nogami depczą. A chociaż więkſza liczba Francuzów dotąd ieſzcze ſię nieoświadczyła, przecież widomą rzeczą ieſt, iż więkſzość onych za Ludwikiem ieſt, i iego ſmierci niechce.

Jeżliby zaś Narodowa Konwencia dekret ſmierci na niego wydać miała, tobyto ſię z niedoſtatku wolności ſtało, a za oczewiſty dowod by ſłużyło, iż Rząd Francuzki mniey możny, a niż niektóre ſzczególne oſoby ieſt, a zatym z nim z beſpiecznością w negociacie wchodzić, a na iego obietnicach nic budować niemożna. Francuzki Narod przeciwnie nieobojętny dowód ſwego umyſłu wſpaniałego dałby, gdyby obwinionemu Królowi, dla ſiebie i dla iego Familii iakie wolne Miaſto wybrać pozwolił.

To ieſt życzeniem J. K. Katolickiego Maieſtatu i Hiſpańſkiego Narodu. W tym zamierze J. K. MC. mi rozkazał, ażebym to iego iak naygorliwſze wdanie ſię do Narodowey Konwencyi oddał.

Gdy ta Nota w Narodowey Konwencyi przeczytana była, uſkarżał ſię Thuriot na czytanie takowych liſtów, ponieważ one ſrodkiem ſą, przez któryby złączone Potencie wpływek do Narodowey Konwencyi mieć ſtarali ſię. Żądał więc, ażeby żadne piſmo, któreby do Proceſſu Ludwika relacią iaką miało, a od Zagranicznego Mocarſtwa pochodziło, w Zgromadzeniu czytane niebyło. Chales zaś chciał, żeby żaden Agent Rzpltey z Koronowanemi Głowami dopóty nietraktował, dopókiby Francuzkiego Narodu ſolennie nieuznali. Narodowa Konwencia zaś w żadne roztrząſnienia dalſze niewdała ſię, ale do intereſſów na ten dzień przepiſanych przyſtąpiła.

Na

Na Seſſyi dnia 1. Stycznia rożni w Sprawie Ludwika XVI mowili. Petit mówił po drugi raz, i przy ſwoim zdaniu pierwſzym zoſtał, a dochodził, co Rabaut, Buzot, Sales, Robeſpierre, Saint-Iuſt, Barbaroux, i Vergniam mówili. Rozbierał wſzyſtkie przeciw Appelacyi do Ludu czynione zarzuty.

Briſſot oświadczył: iż odeſłanie Dekretu do całego Narodu Pierwiaſtkowego Zgromadzenia dla potwierdzenia onegoż koniecznym, i pożytecznym dla Narodowey Konwencyi ieſt prawidłem.

1. *Bo* takowe odeſłanie obcym Mocarſtwom dowodzi, iż Narodowa Konwencia żadnemi ſzczególnemi powodami, ale tylko ſamemi prawidłami ſprawiedliwości, i wielkości w tym kierowana ieſt.

2. *Bo* przez to Narodowa Konwencia ani na obwinienie przekupienia ſię, gdyby pobłażaiącą była, ani na obwinienie woyny może nieſzczęśliwey ſciągnienia na Kray niewyſtawiłaby ſię.

3. *Bo* dekret Narodu koniecznie ſprawiedliwym, bezſtronnym, i od wſzelkiego obcych wpływania wolnym by był.

4. *Bo* Dekret iakiby tylko wypaść mogł, reſpektowanym, i u wſzyſtkich obcych Mocarſtw powagę mieć będzie.

5. *Bo* w przypadku Dekretu ſmierci mniey podobieńſtwa do ściągnienia woyny ieſt, gdyby Narod, anizeli gdyby Konwencia Narodowa go wydała.

6. *Bo* podobieńſtwo przez tę ſmierć nowey ściągnienia woyny obowiązek wkłada, żeby Narod do rady wezwany był.

7. Odwołanie ſię do Ludu, hołdem Naywyżſzey Władzy iego winnym, i iednym ſzrodkiem utłumienia wſzyſtkich partyi ieſt.

8. Dekretu wyrok od ludu łatwiey i prędzey otrzymany być może.

Jean Bon-Saint-André z głosem się odezwał przeciw Sankcyi wyroku przez Lud. na Ludwika XVI.

Na Sessyi 2go Stycznia Giullemard dał głos swoy za więżeniem, osądzeniem przez Konwenkcią, i Sankcią Ludu, Carra chciał, żeby iedynie głosy na to dawane, czy Ludwik XVI. winnym smierci iest? lub nie? a to pytanie względem odesłania do pospolstwa ieszcze odłożone było. *Gensonné* utrzymował, iż wyrok dekretu na Ludwika XVI. naysolennieyszey Sankcyi Ludu podległym być powinien. Na sessyi 3go dnia Stycznia *Dartigoyte* za dekretem smierci mówil, a potwierdzenie onegoż do Pierwiastkowego Zgromadzenia odesłać radził. Na Sessyi dnia 4go Stycznia miał *Barere* mowę bardzo okoliczną, ażeby dowiodł, iż Narodowa Konwencia prawo ma Dekret przeciw Ludwikowi XVI. ferowania, i że odwołanie się do ludu, i Sankcyi iego zbytecznym iest.

Na Sessyi 4go Stycznia Prezydent Paryzki Relacią względem teraznieyszego Stanu tego Miasta żądaną uczynił.

Z WŁOCH.

Pewne Wiadomości.

W Hrabstwie Nizza prawie co dzień podiazdowe utarczki bywaią. Kommisarze od Francuzkiey Narodowey Konwencyi tam przyiechali, ażeby spustoszenia, które niekarni Francuzcy żołnierze tamże porobili, widzieli. Mòwią, iż na ich Relacią Generał Anzelm odwołanym, a na iego mieysce General Biron nominowanym został. Dnia 22 Grud. nowy Generał kommenderuiący woyskiem Francuzkim w Sabaudyi znayduiącym się Kellerman do Chambery przybył. W Rzymie nawet i na ten rok wszystkie publiczne i prywatne rozrywki zakazane są. Iego Świątobliwość Kawalera Maltanskiego Severi na Generalnego Kommendanta Papiezkiey Morskiey wyprawy, a Kawalera Borgia

na

na Generalnego Kommiſarza do Civitta Vechia, i nad wſzyſtkiemi brzegami Papiezkiemi na Morzu Szrodziemnym nominował.

Flotta Francuzka, która pod kommendą Pana la Touche dnia 27 Grudnia od Neapolu odbiła, w drodze bardzo przykrą nawalność wycierpieć muſiała. Okręt woienny Languedoc o 90 armatach, na którym ſie Pan la Touche znaydował, i okręt woienny L'Entreprenant o 74 armatach pod kommendą Kapitana Tirat, dnia 25. Grudnia do Portu Neapolitańſkiego nazad powrociły, pierwſzy ſwe maſzty utracił, drugi zaś cale nieuſzkodzonym zoſtał. Officerowie na brzeg wyſzli, i od Poſła Francuſkiego Pana Makau uczęſtowani byli. Maior la Flotte z rozkazami do Rzymu poiechał. Czyli i iak wiele reſzta Francuzkiey Flotty przez tę burzą na morzu wycierpiała, i dokąd ſię udała, wiedzieć niemożna. Ta flotta iak mowią, z 15 Liniowych okrętow, których większa część po 74 armat ma, 21 Fregatów, 4 Brików 3 bombardów, i 12 transportowych okrętowych ſkłada ſię. Na brzegu morſkim 20000 ludzi woyſka liniowego prócz maytków i innych znayduie ſię.

Z NIEMIEC.

Pewne wiadomości.

Dnia 10. Stycznia Dekret K. Kommiſſyi, Diktaturze Powſzechnego Rzeſzy Niemieckiey Zgromadzenia oddany zoſtał, mocą którego J. C. K. MC podług zdania *Rzeſzy* Niemieckiey pod dniem 23. Liſtopada r. p. łaſkawie przyiętego zarządzenia Generalną Kommendą Rzeſzy Niemieckiey J. C. K. MCi zoſtawione było, też Generalną Kommendę Ceſarſkiego Rzeſzy Niemieckiey woyſka ſwemu Generalnemu Feldmarſzałkowi J. O. Xięciu de Saxen-Coburg ſwym Naywyżſzym, Elektorów, Xiążąt, i Stanów imieniem nayłaſkawiey powierzyć raczył.

Podług donieſienia z Frankfortu pod dniem 10. Stycznia

po potyczce pod Hochheim 375 umarłych, i ranionych Francuzow na placu potyczki znaleziono.

Pułkownik Francuzki Ruttenberg w niewolą wzięty, dnia 8. u Xięcia de Hohenloe, inni zaś Officerowie Francuzcy w niewoli będący u Plazmaiora na bankiecie znaydowali fię.

Xiąże Karol de Heffen Philippfthal z złych fkutków ran, które przy odebraniu tego Miafta doftał, umarł.

Z Woyfka C. K. do Renu pofłanego kilka Diwiziów do Miltenberg pod Moguncią dnia 8. Stycznia przyfzły, a Regiment C. K. Kereffierów Kawanagh dnia 9. przez Wirtzburg przefzedł.

Podług doniefień z Brandeburgii dnia 3go Stycznia wfzyftkie Pułki i bataliony do woyfka Królewfkiego ku Weftfalii wyznaczone iuż w marfzu fą, Korpus zaś woyfka Möllendorffkiego dnia 3. na mieyfcu wyznaczonym ftanęło, do którego Generał de Möllendorf dnia 6. przybyć miał.

Woyfka także Xięcia Brunfwickiego do Weftfalii naznaczone rozkaz odebrały, ażeby do marfzu gotowemi były.

Z ANGLII.

Pewne wiadomości.

Gdy proiekt podany względem Cudzoziemców dnia 21. Grudnia w Wyżfzey Izbie po drugi raz przeczytanym był, oświadczył fię nayprzód Lord Landown przeciw prawidłom Miniftrów względem Francyi.

UWIADOMIENIA.

Kamienica na Brodzkim Przedmieściu zaraz za Celną Komorą pod Nrem 440. fytuowana nowa, fundamentalnie murowana ieft, z obfzernym do niey należącym placem do przedania, ktoby ią kupić życzył, niechay fię do właściciela w teyże kamienicy na dole mieszkaiącego zgłofi.